

Belügyminisztérium Országos Rendőrkapitányság.

20-15/21/955.

Szigoruan titkos !

A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterhelyettesének
. . 32. . számú utasítása.

Budapest, 1955. június hó 6.-án.

Tárgy: A Budapesten ideiglenesen lakó személyek tartózkodási engedélyének szabályozása tárgyában kiadott 29/1955. / VI.2. / M.T. sz. rendelet végrehajtása.

Budapest lakossága - az eddigi állandó letelepedést és ideiglenes tartózkodást korlátozó rendelkezések ellenére - egészségtelenül felduzzadt. Az állandó lakosok számának növekedése mellett különösen veszélyes a fővárosban ideiglenes jelleggel tartózkodók számának emelkedése, mert a túlzsúfoltság komoly nehézségeket okoz a közlekedés, - lakásgazdálkodás, stb. területén, emellett károsan befolyásolja a közrendet és a közbiztonságot.

A fennálló nehézségek megszüntetése végett szükségessé vált a lakosság további növekedésének megakadályozása, illetve a meglévő ideiglenes lakosok számának csökkentése. Ennek érdekében a Minisztertanács 29/1955. /VI.2 / M.T.számú rendeletével szabályozta a fővárosban való ideiglenes tartózkodást.

A rendelet végrehajtására az alábbi utasítást adom:

I.

A Budapesten való ideiglenes tartózkodás engedélyezésével és megvonásával kapcsolatos eljárás.

- 1./ Budapest területén 15 napra ideiglenes bejelentés alapján minden állampolgárnak joga van bejelentkezni. 15 napon túl csak az tartózkodhat, akinek tartózkodását az ideiglenes lakása szerint illetékes körületi osztály a személyi igazolvány "Különleges bejegyzések" rovatába való bejegyzéssel engedélyezte, illetve ezt esetenként meghosszabbította.
- 2./ Az 1./ pontban meghatározott időbeli korlátozás nem vonatkozik:
 - a./ az állami és társadalmi szervek által szervezett csoportos üdültetésben és oktatásban résztvevőkre,
 - b./ az állami gyógyintézetekben ápoltakra.
- 3./ Az ideiglenes tartózkodási engedélyeket a bejelentkezéstől számított 15 napon túl a B.M. Budapesti Főosztály körületi osztályainak személyi igazolvány főosztályvezetői jogosultak megadni, illetve meghosszabbítani, - a munkaköri jegyzék alapján, - amely mindezeket a munkaköröket, illetve foglalkozási ágakat tartalmazza, amelyekből a munkaeszkükséglet állandó budapesti lakosokból nem elégíthető ki.

Az I. számú munkakörjegyzéket csatoltan kiadom, egyben intézkedtem, hogy a munkakörjegyzékeket 3 havonként vizsgálják felül és szükség esetén módosítsák.

- 4./ A kerületi osztályvezető szigorú egyéni elbírálás alapján - méltánylást érdemlő személyi és családi körülmények fennforgása esetén - azoknak a tartózkodási engedélyét is meghosszabbíthatja, illetve meghosszabbíthatja, akiknek munkaköre nem szerepel az előző pontban meghatározott munkakör jegyzékben, illetve tartózkodása nem gyógykezelés céljából szükséges.

Ennek a pontnak az alapján lehet engedélyezni, illetve meghosszabbítani azoknak az ideiglenes tartózkodási engedélyét:

- a./ akiknek házastársa érvényes ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkezik, /ha nem osztályidegen/
- b./ az olyan terhes -és szoptató anyáknak, /az utóbbiaknak a szüléstől számított 6 hónapig/ akik a munkaköri jegyzékben nem szereplő foglalkozási ágban alkalmaztatásban állnak /az ilyen személyeket ugyanis a vállalatok a Munka Törvénykönyve rendelkezése szerint nem bocsáthatják el,/
- c./ akiknek házastársa állandó budapesti lakos és letelepédési engedély iránti kérelmük elintézés, illetve elbírálás előtt áll, /egyszer legfeljebb 3 hónapig terjedhető időtartamra/
- d./ akik háztartási alkalmazottak olyan családban, ahol mindkét házastárs dolgozik és legalább egy 8 éven aluli gyermek van - a munkaviszony fennállásáig,
- e./ akik - állami vállalati vonalon - valamely képesítéshez kötött szakmában ipari tanulók - a szerződés időtartamán belül minden ténév végéig. -

- 5./ A tartózkodási engedélyt, illetve annak meghosszabbítását írásban kell kérni. A kérelemnek tartalmaznia kell a kérelmező összes személyi adatait, személyi igazolványának sorozatát, számát és foglalkozását /munkakörét./

A munkaköri jegyzékben szereplők esetében csak akkor adható tartózkodási engedély, illetőleg csak akkor hosszabbítható meg, ha a munkáltató vállalat /kisipari termelő szövetkezet/ írásban kéri az érdekelt személy részére /vállalati kérelem/. A vállalati kérelemhez minden esetben meg kell követelni a munkakör pontos megjelölését és, hogy mióta áll a munkavállaló a vállalat alkalmazásában, illetőleg mikortól kezdve akarja a vállalat az ilyen személyt alkalmazni. A vállalati kérelmet a vezető vagy helyettese sajátkezűleg köteles aláírni és bélyegzővel ellátni. A vállalati kérelemben fel kell tüntetni az érdekelt személy nevét, születési évét és helyét, anyja nevét és a személyi igazolványa sorozatát és számát, továbbá a kérelem vállalati iktató számát. A vállalat /kisipari termelő szövetkezet/ köteles pontos nyilvántartást vezetni a kiadott kérelmekről.

A megánkisiparos és megánkiskereskedő alkalmazottja részére munkaköri jegyzék alapján tartózkodási engedély nem adható, illetőleg nem hosszabbítható meg. A 29/1955. /VI.2./ M.T. számú rendelet alkalmazása szempontjából a kisipari szövetkezetek fogalmi körébe a háziipari szövetkezetek nem vonhatók. Tehát ez utóbbiak ugyanevezett vállalati kérelmét nem szabad elfogadni.

A munkaköri jegyzékben nem szereplőktől minden esetben meg kell követelni a kérelem mellett annak az oknak az igazolását, amelynek alapján a tartózkodási engedélyt, illetve annak meghosszabbítását kérik. /Körzeti orvosi igazolás, a házastárs személyi igazolványát, amely bizonyítja annak érvényes tartózkodási engedélyét, háztartási alkalmazotti szerződés, ipari tanuló esetében a M.T.H. otthon vezetőjének igazolását, stb. /.

- 6./ Súlyos büncselekményt elkövetők, szokásos bűnözők, kitelepítettek /kitiltottak, kiutasítottak/ és egyéb osztályidegen, ellenséges személyek 15 napon túl való tartózkodását engedélyezni, illetve azt meghosszabbítani nem szabad.
- 7./ Nem hosszabbítható meg a tartózkodási engedély - kivéve a 4./ pont c/ alpontjában foglalt eseteket - olyan indokok alapján sem, hogy a kérelmező letelepedés engedély iránti kérelmének elintézése, illetve elbírálása folyamatban van.
- 8./ A tartózkodási engedélyt, illetve annak meghosszabbítását a személyi igazolvány "Különleges bejegyzések" rovatába a rendszeresített bélyegző felhasználásával kell bejegyezni. A bejegyzést aláírással és számbélyegzővel kell ellátni.
- 9./ A tartózkodási engedélyek megvonását, illetve a meghosszabbítás megtagadását bélyegzők felhasználásával kell a személyi igazolvány "Különleges bejegyzések" rovatába bejegyezni.

Erre a célra a B.M. Budapesti Főosztálya kétféle bélyegzőt rendszeresítsen és készíttessen:

- a./ "Utolsó hosszabbítás. - Érvényes 19 . . . hó . . . -ig."
Ennek a bélyegzőnek lenyomatát azoknak a személyi igazolványába kell elhelyezni, akiknek tartózkodási engedélyét ezért vonták meg, mert munkakörük nem szerepel a munkaköri jegyzékben.
- b./ "A tartózkodási engedély 19. hó . . . -tól megvonva."
Ezt a bélyegző lenyomatot azok személyi igazolványába kell elhelyezni, akiknek tartózkodási engedélyét az I. fejezet 6., 16., és 17. pontja alapján vonták meg. /Osztályidegen, stb. személyek. /

A bejegyzéseket keltezéssel, aláírással és számbélyegzővel kell ellátni. A bejegyzésben feltüntetett hat nap az az időpont, amely napon az illető személy köteles a főváros területét elhagyni.

A bélyegzők használatát nagy gondossággal és körültekintéssel kell végezni, nehogy előforduljon az az eset, hogy "A tartózkodási engedély megvonva" szövegű bélyegző becsületes dolgozók személyi igazolványába kerüljön, - vagy ellenkezőleg, a nemkívánatos elemek személyi igazolványa legyen ellátva "Utolsó hosszabbítás" szövegű bélyegzővel.

A kétféle bélyegző használatának ugyanis az a célja, hogy az eljáró B.M.szervek a személyi igazolványba való bejegyzésből felismerhessék a nemkívánatos elemeket és ennek megfelelően járjanak el velük szemben. Ugyanakkor szóban is közölni kell, hogy nem tartózkodhat tovább a fővárosban és határidőn belül el kell hagynia a fővárost.

- 10./ A tartózkodási engedélyt általában 3 hónaponta kell meghosszabbítani. Abban az esetben azonban, ha a munkavállaló legalább 1 év óta ugyanazon a munkahelyen dolgozik, tartózkodási engedélye 6 hónaponta hosszabbítandó meg. Az iskolákban, tanfolyamokon tanulók tartózkodási engedélyét a tanév végéig, azonban legfeljebb egy évi időtartamra lehet meghosszabbítani.
- 11./ A termelés zavartalanságának előmozdítása, illetőleg a dolgozók munkából való kiesésének elkerülése érdekében a főfőnél több ideiglenes lakost foglalkoztató vállalatok munkásszállásokban elhelyezett dolgozóinak személyi igazolványát - amennyiben a munkakör jegyzékben szerepelnek - az 5./ pontban előírt vállalati kérelemmel együtt, a foglalkoztató vállalatok személyzeti előadója személyesen adják át a kerületi osztályon hosszabbítás végett.

Ebben az esetben a Budapesti Főosztály állapítsa meg azoknak a vállalatoknak névjegyzékét, ahol ez előfordulhat.

Az 5./ pontban előírt kérelmet a foglalkoztató vállalat egy jegyzékbe is foglalhatja és a vonatkozó személyi igazolványokkal együtt a vállalat személyzeti előadója vigye be a kerületi osztályra hosszabbítás végett. Fokozott gondot kell fordítani a személyi igazolványok kezelésére, nehogy előforduljon egyes személyi igazolványok elkallódása.

- 12./ A jelenleg alkalmazásban álló ideiglenes lakosok tartózkodási engedélyét a legközelebb esedékes meghosszabbítás alkalmával a munkaköri jegyzék alapján felül kell vizsgálni.

Azoknak a személyi igazolványába, akiknek a munkaköre a munkaköri jegyzékbe nem szerepel, - és nem esnek a I. fejezet 4./ pontjában foglalt kivételes rendelkezések alá - az "Utolsó hosszabbítás" szövegű bélyegző lenyomatát kell elhelyezni.

Az I. fejezet 6., 16., és 17. pontjában felsorolt személyek tartózkodási engedélyét a felülvizsgálat alkalmával még akkor is meg kell vonni, ha munkakörük a munkaköri jegyzékben szerepel. Ez esetben a személyi igazolványba a "Tartózkodási engedély megvonva" szövegű bélyegző lenyomatát kell elhelyezni.

- 13./ Az "Utolsó hosszabbítás" érvényességi időpontját, illetőleg a tartózkodási engedély megvonás határidejét, a kijelentkezés és elköltözhöz szükséges - de 30 napnál nem hosszabb - időben kell megállapítani. - Ebből következik tehát, hogy a hivatkozott számú M.T. rendeletben említett 30 nap nem végső határnap, hanem határidő, amelyen belül - a körülményektől függően - az osztály dönti el az elutazás határnapját.

- 14./ A visszaélések megakadályozása érdekében a tartózkodási engedéllyel rendelkező személy munkaviszonyának bármely okból történő megzűnéséről a vállalat, hivatal, intézmény stb. köteles értesíteni a munkavállaló budapesti ideiglenes lakása szerint illetékes kerületi osztályt. Ilyen esetben a tartózkodást meg kell vonni, illetve az érdekelt személy részére utolsó hosszabbítást kell adni. Amennyiben időközben az érdekelt személy olyan munkakörben helyezkedik el, amely szerepel a munkaköri jegyzékben, - ha valamelyik vállalat körüli és allens egyébként kifogás nem merül fel - tartózkodási engedélyét meg kell hosszabbítani.
- Az utolsó hosszabbítás, illetve a tartózkodási engedély megvonása alkalmazásával fel kell szólítani az érintett személyt, hogy a személyi igazolványba bejegyzett határpig lakásáról jelentkezzon ki és hagyja el a főváros területét. Figyelemztetni kell, hogy amennyiben ennek a rendelkezésnek nem tesz eleget, az V. fejezetben meghatározott eljárás indul ellene.
- Egyidejűleg vele szemben kényszerkijelentést kell alkalmazni. A kényszerkijelentésről a lakónyilvántartóknyv vezetőjét értesíteni kell.
- A tartózkodási engedélyek megvonásával, illetőleg az utolsó hosszabbítással kapcsolatos intézkedéseknek minden körülmények között érvényt kell szerezni. Feltétlenül biztosítani kell, hogy az érintett személyek a főváros területéről ténylegesen elköltözzenek. Az ezzel kapcsolatos intézkedések kömények és határozottak, ugyanakkor politikusok legyenek, hogy minden feltűnést elkerüljünk.
- 15./ Az utolsó hosszabbítás ill. tőleg a tartózkodási engedély megvonása ellen benyújtott panaszokat a kerületi osztályvezető bírálja el. Döntése ellen fellebbezésnek helye nincs. Az érdekelt személyeket ilyen panasszal vagy fellebbezéssel a Budapesti Főosztályhoz, a BM. ORK. IX. osztályához vagy a Fegyőró Irodákhoz küldeni nem szabad. Közölni kell az érdekelttekkel, hogy az utolsó meghosszabbítás illetve a tartózkodási engedély megvonásának joga kizárólag a kerületi osztályok hatáskörébe tartozik.
- 16./ A Központi Lakcímhivatal - nyilvántartási anyaga alapján - a volt kitelepítettek, szokás s bűnözők, volt internáltak, ideiglenes budapesti bejelentkezéséről küldjön értesítést az illetékes kerületi osztálynak ezzel a felhívással, hogy a tartózkodási engedélyt meg kell vonni.
- 17./ A súlyos büncselekményt elkövető szokásos bűnözők kitelepítettek, valamint egyéb osztályidegen ellenséges személyek kitelepítési kérelmének I. fokon történő elutasítása esetén a BM. Budapesti Főosztálya, II. foku elutasítása esetén pedig a BM. ORK. IX. osztálya közvetlenül utasítja az illetékes kerületi osztályt, hogy ezeknek a tartózkodási engedélyét vonja meg.
- 18./ A 16.-17. pontokban meghatározott esetekben a kerületi osztály az érintett személyt idézze be és személyi igazolványába a "Tartózkodási engedély megvonva" szövegű bélyegző lenyomatát helyezze el. /1. fejezet 9. és 12. pont./

- 19./ A 16. és 17. pontban felsorolt értesítéseket illetve elutasításokat a kerületi osztályok iktatás és elintézés után helyezték irattárba.
- 20./ A kerületi osztályok azoknak a tartózkodási engedélyét, akiknek az előző 16.-17. pontban értesítést kaptak, még akkor sem hosszabbíthatják meg, ha munkakörük a munkaköri jegyzékben szerepel. Ezek részére a hosszabbítást a kerületi osztályvezetők sem engedélyezhetik.
- 21./ Ismételt ideiglenes bejelentkezések elkövetésével meg kell vizsgálni, hogy a bejelentkező személyi igazolványának "Különlleges bejegyzések" rovatában milyen bélyegző lenyomat található. Azoknak, akiknek személyi igazolványába a "Tartózkodási engedély megvonva" bélyegző lenyomata van, tartózkodási engedélyt semmilyen jogcímen adni nem szabad. Kényszerkijelentése után az ilyen személy újabb bejelentkezését sem szabad elfogadni.
- 22./ Az utolsó hosszabbításokról illetve tartózkodási engedély megvonásokról, valamint a 15 napon túli meghosszabbításokról /akár munkaköri jegyzék alapján, akár egyéb okból történik/ a kerületi osztályok naponkénti bejegyzéssel készítenek statisztikát, és az összesített statisztikai jelentést az előző hónapra vonatkozóan minden hó 2-ig a Budapesti Főosztály személyi igazolványok osztályához terjesszék fel.

A kerületi osztályok statisztikai jelentését a Budapesti Főosztály összesítse, - a csatolt minta szerint - és értékelő jelentés kíséretében, - amelyben az ellenőrzések során tapasztaltakat is be kell foglalni - az előző hónapra vonatkozóan minden hó 4-én 1/2 9 óráig a BM. ORK. IX. osztályához futár útján terjessze fel.

II.

Az ideiglenes tartózkodási engedélyek ellenőrzésével kapcsolatos eljárás.

- 1./ Az ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező személyeket állandóan és rendszeresen ellenőrizni kell. Ennek érdekében a közrendvédelmi és operatív szervek bevonásával, a 21. számú utasításban foglalt rendelkezések alapján, ütemterv szerint gyakran kell lakóház - ellenőrzéseket tartani. Az ellenőrzéseket a Budapesti Főosztály szervezze meg és irányítsa.
- 2./ Feltétlenül érvényt kell szerezni annak a rendelkezésnek, hogy a házfelügyelők /lakónyilvántartókönyvvezetők/ - további intézkedésig - legalább kéthetenként egyszer ellenőrizzék a házban ideiglenes engedély alapján lakók személyi igazolványa szerint a tartózkodási engedélyket. Meg kell követelni, hogy a házfelügyelők /lakónyilvántartókönyvvezetők/ hofeladéktalanul jelentseék a BM. szerveknek azokat, akik bejelentkezés nélkül, illetve érvényes tartózkodási engedély nélkül tartózkodnak a lakóházban. Jelentsék azt is, hogy az utolsó hosszabbítás, illetve tartózkodási engedély megvonásában megadott határidőn belül az érintett személy nem jelentkezik ki lakásáról, illetve nem hagyja el azt.

Fentiekre vonatkozóan a házfelügyelőket /lakónyilvántartó-könyvvezetőket/ ki kell oktatni.

Ennek érdekében a Budapesti Főosztály szervezzen kerületenként a házfelügyelők részére értekezleteket, ahol ismertessék a lakók ellenőrzésére vonatkozó rendelkezések t. Hívják fel figyelmüket erre is, hogy emennyiben ezeket a rendelkezéseket megszegik és megtürik a felügyeletük alá tartozó házban bejelentkezés nélküli, vagy érvényes tartózkodási engedéllyel nem rendelkező személyek otttartózkodását, nemcsak a mulasztó személy és annak szállásadója, hanem ellenük is az V.fejezetben meghatározott eljárás indul.

Az első értekezletet 1955. június hó 15-ig kell megtartani.

- 3./ A kerületi osztályok állandóan és rendszeresen ellenőrizték hogy az állami vállalatok, hivatalok, intézmények, ktsz-ek, betartják-e ezt a rendelkezést, hogy csak olyan munkabérőt szabad alkalmazniok, akik érvényes állandó, vagy ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkeznek.

Feltéhető ugyanis, hogy egyes vállalatok, stb. a munkaköri jegyzék alapján kéri valakinek a tartózkodási engedély meghosszabbítását és más munkakörben alkalmazták, vagy érvényes tartózkodási engedély nélkül is alkalmaznak munkavállalókat.

Ha az ellenőrzés megállapítja, hogy ezt a rendelkezést nem tartja be a vállalat, stb., vezetőjét fel kell jelenteni és ellene a jelen utasítás V.fejezetében meghatározott eljárást kell lefolytatni.

Azokat a dolgozókat, akik vidéki állandó lakhelyükről naponta járnak be budapesti munkahelyükre, a vállalatok, stb. továbbra is korlátozás nélkül alkalmazhatják.

Az ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező személy munkaviszonyának bármely okból történő megszűnéséről a vállalat stb. köteles értesíteni a munkaállaló budapesti ideiglenes lakóhelye szerint illetékes B.M. kerületi osztályt. Ellenőrizni kell, hogy ezt a rendelkezést a vállalatok megtartják-e. A mulasztóval szemben az V.fejezetben meghatározott eljárást kell megindítani.

III.

A létételepedési engedély iránti kérelmek elbírálásával kapcsolatos eljárás.

- 1./ Az állandó létételepedési engedély iránti kérelmek elbírálását meg kell szigorítani. Csak azoknak szabad létételepedési engedélyt adni, akiknek személye, megatartása nem jelent veszélyt a társadalomra és Budapesten való állandó tartózkodásukat fontos népegészségi érdekek, vagy különös méltánylást érdemlő, személyi, családi körülmények teszik szükségessé.

2./ Meg kell adni a letelepédési engedélyt:

- a./ a Néphadsereg, B.M.szervek, a Pénzügyőrség és a Vámőrség hivatalos állományában Budapesten szolgálatot teljesítő személyek háztartásai és gyermekai részére, ha azokkal közös háztartásban élnek. Az ilyen személyek letelepédésének engedélyezéséhez tanácsi igazolás és környezettenulmány nem kell, elegendő, ha a kérelmüket az előljáró parancsnok aláírással és bélyegzővel láttamozza;
- b./ azoknak, akiknek háztartása Budapesten álladó lakos, ha személyük, vagy magatartásuk ellen súlyos kifogás nincs;
- c./ azoknak, akik állami vállalatoknál az ideiglenes tartózkodási engedélyek elbírálásához kiadott munkaköri jegyzékben meghatározott foglalkozási ágakban legalább 1952. óta megszerzés nélkül Budapesten dolgoznak, - ha személyük, vagy magatartásuk ellen egyébként kifogás nincs, és az engedély megadását a munkáltató vállalat kéri, illetve javasolja,
- d./ a főváros területén fekvő termelő szövetkezetek, termelőszövetkezeti csoportok tagjainak, - ha a tsz.-ben, tszcs.-ben legalább 1 év óta dolgoznak, az engedély megadását a tsz., tszcs. elnöke kéri és személyük, vagy magatartásuk ellen egyébként kifogás nincs,
- e./ alkalmazottaknak, ha azokat vidéki munkahelyükről az illetékes szakminisztérium szolgálati érdekből budapesti munkahelyre áthelyezte és személyük, vagy magatartásuk ellen egyébként kifogás nincs és munkakörük a munkaköri jegyzékben szerepel,
- f./ olyan eltartott /idős, beteg/ személyek részére, akiknek eltartásra kötelezett hozzátartozója Budapesten állandó lakos és máshol eltartásra kötelezhető hozzátartozója nincs, - ha egyébként személyük, magatartásuk ellen komoly kifogás nem emelhető.

3./ Az M.D.P. Központi Vezetősége apparátusában dolgozóknak, a miniszteri hatáskörbe tartozó kádereknek /főosztályvezető vagy magasabb beosztásban lévő/ és a tömögyszervezetek vezető szervei által áthelyezett funkcionáriusoknak, valamint ezek családtagjainak a letelepédési engedélyt tanácsi igazolás és környezettenulmány mellőzésével külön vizsgálat nélkül - a B.M. Budapesti Főosztály közvetlenül és soronkívül adja meg. Ezekről a személyektől a letelepédési kérelem és a funkciójukot feltüntető hivatalos igazoláson kívül egyéb iratot megkövetelni nem szabad.

4./ Méltánylást érdemlő körülmények felforgása esetén meg lehet adni a letelepédési engedélyt:

azoknak, akiknek munkaköre nem szerepel ugyan a munkaköri jegyzékben, de legalább 1952. óta ugyanabban a foglalkozási ágban megszerzés nélkül Budapesten dolgoznak, vidékhez fűződő gazdasági és családi kapcsolataikat teljesen felfszámolták, Budapesten megfelelő lakással rendelkeznek, és személyük, magatartásuk ellen egyébként kifogás nincs.

- 5./ Minden körülményre tekintet nélkül el kell utasítani a letelepítési engedély iránti kérelmét:
- a./ a súlyos bűncselekmény miatt elítélteknek, szokásos bűnözőknek,
 - b./ volt kitalapítottaknak,
 - c./ a volt tőkés, bankárok, nagykereskedők, földbirtokosok, nagybérlők, megcsallású volt horthysta köztisztviselők, fasiszta, vagy fasisztajellegű pártok, szervezetek volt funkcionáriusai, csendőrök, volt magasabb rendfokozatu hivatasos horthysta honvédtisztek, rendőrtisztek, valamint egyéb osztályidegen személyeknek,
 - d./ a kulákoknak,
 - e./ azoknak, akik Budapesthez közel laknak és a közlekedési eszközök igénybevételével munkahelyükre naponta be tudnak járni.

- 6./ Nem kell letelepítési engedélyt kérni és adni azoknak, akik 1954. október 13-án Budapesten állandó lakosok voltak és ezt követően vidékre távoztak. Ezek a személyek letelepítési engedély nélkül térhetnek vissza Budapestre.

Ugyancsak nem kell letelepítési engedélyt adni azoknak, akiket a munkáltató vállalat meghatározott munka elvégzésére, vagy meghatározott időre Budapestről vidékre áthelyezett, vagy ki-rendelt. Ezek a személyek ugyanis a munka befejezését követően két éven belül engedély nélkül telepedhetnek le a főváros területén.

- 7./ A letelepítési kérelmek elbírálásához a B.M. Budapesti Főosztálya csak akkor kérhet környezettenulmánnyt, ha a tanácsi igazolás adataiból és a rendelkezésre álló egyéb adatokból egyáltalán nem állapítható meg a kérelmező osztályhelyzete, felfelémozdulás előtti és utáni vagyoni helyzete, foglalkozása. Amennyiben a tanácsi igazolás tartalmazza a megkívánt adatokat, nem szabad környezettenulmánnyt elrendelni.

- 8./ A letelepítési ügyekben a B.M. ORK. IX. osztálya által hozott II. fokú elutasító határozat ellen ismételten benyújtott panasszal / felülvizsgálati kérelemmel/ érdemben csak akkor kell foglalkozni, ha az olyan újabb indokokat tartalmaz, amelyek az eljárási eljárás során nem voltak ismeretesek.

Ez esetben a panaszt a vonatkozó iratokkal együtt a Budapesti Főosztály javaslatával ellátva terjessze fel a B.M. ORK. IX. osztályához.

Amennyiben a panasz, vagy kérelem nem tartalmaz újabb indokokat, figyelmen kívül kell hagyni és érdemleges intézkedés nélkül irattárba kell helyezni.

IV.

Végyes és átmeneti rendelkezések.

- 1./ A jelen utasítás végrehajtását 1955. június 15-án kell megkezdeni.

Az ideiglenes lakosok számának csökkentése igen jelentős politikai kérdés. Ezért a Budapesti Főosztály vezetője, a főosztály vezetőjének rendőri helyettese és a kerületi osztályvezetők közvetlenül irányítsák és ellenőrizzék az intézkedések végrehajtását. A végrehajtás minden mozzanatánál feltétlenül szem előtt kell tartani a politikus intézkedéseket. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a végrehajtásnak káros politikai kihatásai ne legyenek. Rendszeresen értékelni kell az intézkedés során a lakosság hangulatát és biztosítani a pártszervezetek és szakszervezetek segítségével, hogy a dolgozók a szükséghez mértén tájékoztatva legyenek. Az engedélyek meghosszabbításánál és az engedéllyel nem bírók ellenőrzésében résztvevő beosztottak figyelmét messzemenően fel kell hívni a politikus eljárásra, a dolgozókkal való udvarias bánásmódra. Nem szabad megengedni, hogy bármely beosztott a végrehajtás során durva, vagy goromba magatartást tanúsítson a meghosszabbítást kérő, vagy tartózkodási engedéllyel nem rendelkező személyekkel szemben.

A végrehajtás zavartalanságának biztosítása érdekében a kerületi osztályok és a főosztály illetékes beosztottait feladataik elvégzésére megfelelően ki kell oktatni.

Ennek érdekében a Budapesti Főosztályvezető hívja össze a kerületi osztályvezetők és személyi igazolvány osztályvezetők értekezletét, ahol az utasítás végrehajtásával kapcsolatos összes feladatokat részletesen tárgyalják meg. Az értekezleten a főosztály személyi igazolványok osztályának vezetője és osztályvezetői / csoportvezetői /, valamint az operatív és közrendvédelmi osztályának vezetői is vesznek részt.

- 2./ Várható, hogy az utolsó hosszabbítások és a tartózkodási engedélyek megvonása következtében a panaszok és a leteljedési engedély iránti kérelmek száma ugrásszerűen emelkedni fog. Hogy az ezzel járó feladatokat a főosztály gyorsan és zökkenőmentesen el tudja végezni, a személyi igazolvány osztály leteljedési csoportjának létszámát átmenetileg a szükséghez mértén a Budapesti Főosztály erősítse meg.
- 3./ A feladatok végrehajtása megköveteli, hogy az intézkedésekről és az ezzel kapcsolatos közérdekű problémákról a lakosság legszélesebb rétegei tájékoztatva legyenek. A tájékoztatáshoz kérni kell a területi és üzemi pártszervezetek, a tömegszervezetek és a sajtó segítségét.

A B.M. Budapesti Főosztály vezetője már a végrehajtás megkezdése előtt lépjen érintkezésbe a Budapesti Pártvégrehajtóbizottsággal, és a SzOT-tal, a továbbiakban is tartson vele szoros kapcsolatot és folyamatosan bocsássa rendelkezésére azt a tájékoztatási anyagot, amelynek közzlése a lakosság felé szükséges és indokolt.

A szabálysértések miatt kiszabott magasabb összegű pénzbírságokat és az ideiglenes tartózkodásra, valamint a letételezésre vonatkozó rendelkezések megszegése következtében hozott bírói ítéleteket időnként sajtó útján is közzé kell tenni.

- 4./ A B.M. O.R.K. IX. osztálya gondoskodjon arról, hogy a három hónaponta felülvizsgált és szükség szerint módosított munkaköri jegyzékeket a kerületi osztályok a Budapesti Főosztályon keresztül időben megkapják.

A munkaköri jegyzék adatai titkosak és ezeket illetéktelen személyekkel közölni nem szabad.

- 5./ A Belügyminisztérium és az Országos Rendőrkapitányság Fogadó Irodáját az ORK.IX.osztálya a Budapesti Főosztály Fogadó Irodáját pedig a Főosztály személyi igazolvány osztálya tájékoztatssa a jelen utasítás azon rendelkezéseiről, amelyeket a lakosság tudomására lehet hozni.

A Fogadó Irodák általában tájékoztathatják a lakosságot arról, hogy

- a./ az ideiglenes tartózkodási engedély utolsó hosszabbítása, vagy megvonása elleni panaszokkal az ideiglenes lakhely szerinti kerületi osztály vezetőjéhez fordulhatnak / az ilyen írásban benyújtott panaszt a Fogadó Irodák a kerületi osztály vezetőjének küldjék meg /,
- b./ a letételezési engedély kérelmek II. fokú elutasítása elleni panaszokkal a Belügyminisztérium csak akkor foglalkozik érdemben, illetve csak akkor vizsgálja felül az ügyet, ha a panasz olyan új indokokat tartalmaz, amely az eddigi eljárás során nem volt ismeretes és előre láthatóan az elutasító határozat megváltoztatásának alapjául szolgálhat.
- 6./ A jelen utasításnak az ideiglenes tartózkodásra vonatkozó rendelkezései nem terjednek ki:
- a./ a Néphadsereg, a B.M. szervek, a Pénzügyőrség, a Vámőrség tényleges és hivatásos állományában szolgálatot teljesítő tagjaira,
- b./ a 16. életévüket be nem töltött személyekre.

V.

Büntető rendelkezések.

- 1./ Amennyiben a családkönyv súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, a 29/1955. /VI.2./ M.T. számú rendelet 4.§. 1./ pontjába ütköző szabálysértést követ el, 500 Ft.-ig terjedhető pénzbírsággal kell büntetni és a fenti M.T.számú rendelet, illetve az 1/1954. /I.9./ B.M. számú rendelet alapján kell eljárni ezzel a személlyel, aki

- a./ ideiglenes bejelentkezés alapján érvényes tartózkodási engedély nélkül 15 napon túl tartózkodik a főváros területén,
- b./ aki tartózkodási engedélye utolsó hosszabbításának érvényességi idején belül, illetve tartózkodási engedélye megvonásakor a személyi igazolványba bejegyzett határidő elteltéig nem jelentkezik ki budapesti ideiglenes lakásából és nem hagyja el a főváros területét,

az a szállásadóval szemben, aki:

- a./ ideiglenes bejelentkezés alapján 15 napon túl érvényes tartózkodási engedéllyel nem rendelkező személynek szállást ad,
- b./ nem jelenti az előző a / pontban megjelölt személynek a lakásában való érkezését,

az a házfelügyelő /lakónyilvántartókönyvvezető/ aki :

- a./ a felügyelete alá tartozó házban lakó személyek ideiglenes tartózkodási engedélyét nem ellenőrzi,
- b./ a B.M.szerveknek nem jelenti a házban bejelentkezés, vagy ideiglenes tartózkodási engedély nélkül lakó személyeket, illetőleg nem jelenti a körületi osztálynak azt, hogy a Budapest elhagyására kötelezett személy a kötelességének nem tett eleget ;

az a munkáltató, aki:

- a./ olyan ideiglenes budapesti lakost alkalmaz, aki nem rendelkezik érvényes tartózkodási engedéllyel,
- b./ munkaköri jegyzék alapján kérte a munkavállaló tartózkodási engedélyének meg hosszabbítását, de nem abban a munkakörben foglalkoztatja,
- c./ a munkavállaló munkaviszonyának bármely okból történő megszűnését a munkavállaló ideiglenes lakása szerint illetékes B.M. körületi osztálynak nem jelenti.

2./ A bírságolási eljárás lefolytatása a területileg illetékes körületi osztályok hatáskörébe tartozik.

A bírságolási eljárást - különösen az utasítás végrehajtásának első hónapjában - soronkívül kell lefolytatni.

Súlyosabb mulasztások esetén - nem kívánatos elemek esetében pedig minden esetben - például pénzbírságot kell kiszabni. Az elkövető személyének társadalomra veszélyességétől függően a 29/1955. /VI.2./ M.T.számú rendelet szabályait ismételtén megszegő személy ellen a 95/1951.M.T.számú rendelet alapján büntető eljárást kell indítani, esetleg kitiltást kell alkalmazni és ennek kapcsán kell Budapestről eltávolítani.

Budapest, 1955. június 6.

Njt.: 106/35

Kiadmány hitelesítél:

Hornok János főnökö
Hornok János főnökö
TÜK vez.

Pöcz Tibor r.vezérőrnagy s.k.
az O.R.K. vezetője
miniszterhelyettes

1.sz.

Szigoruan titkos!

Munkaköri jegyzék.példány.

Az állami vállalatok alábbi munkaköreiben dolgozók részére adható ki Budapesten ideiglenes tartózkodási-vagy letelepedési engedély:

Vasipar:

(Kohászatban az összes munkások.

Idetartoznak: hideg és meleg hengerészek, kemencések, /forrasztárok/, olvasztárok,

a kohászat betanított munkásai: segédhengerész, segédkemencés, segédolvasztár, üstös, kohó és hengerművi betanított munkás, acélművi betanított munkás.

Gépformázók.

Magkésztítők.

Mintakésztítők.

Ezek közül: famintaasztalos és famintaesztergályos.

Esztergályosok.

Idetartoznak: csúcsesztergályos, karusszelesztergályos, hengeresztergályos, horizontálesztergályos, revolveresztergályos.

Kovácsok.

Idetartoznak: pörölykovács, préskovács, sajtolókovács, szerszámkovács, sajtolólemezegyengető, kazánkovács.

Villany-és autogénhegesztők.

Fémcsiszolók.

Lemezlakatosok.

Karosszérialakatosok.

Marósok.

Öntők.

Öntődei betanított munkások.

Betanított kovácsok.

Férfi fizikai segédmunkások.

Rákosi Művek, Kohászat, Öntőde, Csőgyár,

Gheorghiu Dej Hajógyár,

Darugyár

összes munkásai.

A felsorolt szakmák közül a mintakésztítők, esztergályosok, kovácsok, lemezlakatosok, marósok, öntők és öntődei betanított munkások a Közlekedés és Postaügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó vállalatoknál is felmentés alá kerülnek.
/Pl.: a MÁV. járműjavító üzemai./

Építőanyagipar:

Összes szak-és segédmunkások.

Építőipar:

Összes szak-és segédmunkások. /Vonatközik nemcsak az ÉM., hanem más tárcák építőipari munkásaira is.

Faipar:

Összes szakmunkások, férfi segéd munkások. /Vonatközik a KGM. famunkásaira is, ezek: butorasztalos, vagonasztalos, karosszé-
riaasztalos, faesztergályos./

Textilipar:

Fonó és szövőiparban az összes szakmunkások, betanított mun-
kások, segéd munkások.

Élelmiszeripar:

Allattenyésztő és állatforgalmi vállalatok etető és takarmá-
nyozó férfi segéd munkásai.
Termény, maláta és örleménykezelő férfi segéd munkások.

Szolgáltató iparok:

Gázművek,
Köztisztasági Vállalat,
Csatornázási Művek,
Víz-művek

Összes szak-és segéd munkásai.

Közlekedés-és posta:

MÁV. összes munkásai.

Vonalfenntartási -és építési munkások.

Idetartoznak: elő munkás, pályamunkás, felépítményes,
vonalműszerész, szerelő munkás, állványozó, ács, kőmü-
ves, kubikus, cső szerelő, kövező, alaprakó, vasbeton-
szerelő, szigetelő, betonozó, segéd munkás.

Kalauzok.

Kikötői szakmunkások.

Vegyipar, energia:

Országos Villamos Távfűtő Épitő Vállalat turbinalakatosok.

Elektromos Művek kazánszerelő lakatosok,

alállomásszerelő,

kábelfektetők.

Csepeli Ásványolajipari Vállalat ásványolajipari szakmunkások.

Hungária Vegyiművek DDT.üzem összes munkásai,

Kénsavgyár foszfát-és műtrágyarakodó,

Vegy-és Porfestékipari Vállalat ásványörlők,

Gyógyszer, gumi és szerves vállalatoknál erőtelepi dolgozók,

salakozók,

reaktorosok,

desztillálók,

vegyipari szakmunkások,

gumiipari szakmunkások.

Kulturális és művészeti ág:

Művészek.

Az egyes munkakörök általános jellemzése:

1./ Szakmunkások.

Idetartoznak az ipari vállalatok termelő folyamatában résztvevő szakképzett fizikai dolgozók, akik a munka tárgyának anyagi átalakítását, a munkaeszközök ápolását, karbantartását, felújítását végzik.

2./ Betanított munkások.

Azok a szakképzettséggel nem rendelkező, a termelő munkában résztvevő fizikai dolgozók, akiket bizonyos szakma egy-vagy több műveletére betanítottak és ezt a munkafolyamatot végzik.

3./ Segédmunkások.

Azok a fizikai dolgozók, akik a termelő munkában szakképzettséget nem igénylő műveletekkel vesznek részt. Ilyen pl. a munka tárgyainak, anyagoknak telephelyen belüli mozgatása, rakodás.

4./ Műszaki alkalmazottak.

Azok, akik olyan munkakört töltenek be, mely a termelő folyamat műszaki előkészítésével, szabályozásával, vezetésével és ellenőrzésével áll kapcsolatban. Műszaki alkalmazottnak számít az is, aki a fentieknek megfelelő jellegű munkakört tölt be, de ugyanakkor nem rendelkezik az előírt képesítéssel. /Pl: mérnöki oklevéllel, technikus képesítéssel, stb./

Műszaki alkalmazotti munkakörök pl: mérnök, technikus, művezető, tervezési, műszaki fejlesztési, gyártmánytervezési és szerkesztési, normaügyi, gyártáselőkészítői, műszaki átvételi és ellenőrzési, előkalkulátori, időelemzői, laboránsi, műszaki rajzoló, művelettervező, műszaki szervezői, munkavédelmi, műszaki oktatási, stb. munkakörben dolgozók.

5./ Adminisztratív alkalmazottak.

Azok, akik a vállalat ügyvitelét, adminisztrációját végzik. Ilyenek pl. könyvelők, bérelszámolók, ügykezelők, értékesítési, gyártásügyviteli, személyzeti, ellenőrzési, rendészeti, munkaügyi gondnoki, anyagbeszerzői, raktározási, szállítási, -ügyviteli munkakörben dolgozók, stb.

6./ Kisegítő alkalmazottak.

Idetartoznak azok a dolgozók, akiknek munkája nincs kapcsolatban ugyan a termelési folyamattal, de munkájuk szükséges a vállalat alaptevékenységének folytatásához. Ilyenek: őr, portás, hivatalsegéd, liftkezelő, fénymásoló, gépkocsivezető, kocsikisérő, stb.

7./ Egyéb alkalmazottak:

Ezek tevékenysége a vállalat alapvető gazdasági tevékenységétől különálló, pl: egészségügyi, szociális, kulturális, sport-feladatokat végzők.
